

Diakonian tutkimus

Journal for the Study of
Diaconia

DTS | Diakonian
tutkimuksen seura

Diakonian tutkimus -aikakauskirjan toimitus

Päätoimittaja/Editor

Anna Sofia Salonen
TT, dos., yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto
anna.salonen@uef.fi

Toimitussihteeri / Editorial Assistant

Jonna Ojalampi
TT, tutkijatohtori
Itä-Suomen yliopisto
jonna.ojalampi@uef.fi

Toimittajat / Editorial Team

Tiina Ikonen
TT, AmO, lehtori, kuraattori
tiina.ikonen@diak.fi, p. 040 509 6413

Suvi-Maria Saarelainen
TT, dos., yliopistonlehtori
suvi.saarelainen@uef.fi

Veli-Matti Salminen
YTT, tutkija
veli-matti.salminen@evl.fi

Ulla Siirto
TT, AmO, diakoni
ulla.siirto@evl.fi, p. 0406881440

SISÄLLYS

Abstracts	3
Pääkirjoitus	
Anna Sofia Salonen Diakonian tutkimuksen suuntaviivoja	5
Artikkelit	
✚ Laura Puustinen Ikiliikkujan äärellä: Jännitteet Suomen evankelis-luterilaisen kirkon diakonaattikeskustelussa 1959–2019	8
✚ Harri Hautala Diakoni Tapaninpäivän saarnassa: Rakastava marttyyri ja tarkka taloudenhoitaja	31
✚ Pia Rendic Porno kristittyjen hengellisyyden ja läheisten ihmissuhteiden haasteena	50
Kirjoitukset	
Suvi-Maria Saarelainen Muutoksessa ja muutoksesta elävä diakonia ...	73
Mikko Malkavaara Yhteiskunnallisen työn ja diakonian historian saumakohtia	78
Minttu Väisänen Vaikuttaminen globaaliin oikeudenmukaisuuteen monitasoisen hallintojärjestelmän ja diakonian teologian näkökulmasta ..	88
Virpi Sipola Sairaalapapin asiantuntijuus sairaalasielunhoitotyössä: Sairaalapapin, hoitotyöntekijän ja potilaan näkökulma	93
Kirjallisuus	
Huhanantti, Saara & Wallenius, Veera (toim.): Diakonia. Nyt. – Näkökulmia vaikuttavaan auttamistyöhön. (Kaisa Puustinen)	101
Helin, Matti: Työkaluja yhteisönrakentajalle (Ulla Siirto)	105

Diakonian tutkimus 1/2023 kirjoittajat

Harri Hautala
TM, seurakuntapastori, väitöskirjatutkija
Itä-Suomen yliopisto
harri.hautala@evl.fi

Mikko Malkavaara
TT, dos., yliopettaja
Diakonia-ammattikorkeakoulu
mikko.malkavaara@diak.fi

Kaisa Puustinen
TT, yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto
kaisa.puustinen@uef.fi

Laura Puustinen
TM, diakonissa, väitöskirjatutkija
Itä-Suomen yliopisto
lpuustin@uef.fi

Pia Rendic
TM, KK, pappi, seksuaaliterapeutti,
väitöskirjatutkija
Itä-Suomen yliopisto
pia@rendic.fi

Suvi-Maria Saarelainen
TT, dos., yliopistonlehtori
Itä-Suomen yliopisto
suvi.saarelainen@uef.fi

Ulla Siirto
diakoni, VTT, AmO, asiantuntija
Kirkkohallitus
ulla.siirto@evl.fi

Virpi Sipola
TtT, sairaalapappi, diakonissa,
työnohjaaja, asiantuntija
Kirkkohallitus
virpi.sipola@evl.fi

Minttu Väisänen
TT
Helsingin yliopisto
minttu.vaisanen@helsinki.fi

ABSTRACTS

LAURA PUUSTINEN

A discussion about the reform of the diaconate and the diaconal ministry has been an ongoing theme in the Evangelical Lutheran Church of Finland for decades, and is still in process. There has not been a solid conclusion, although three committees and several task forces have produced their reports on the theme. In this article I'll look at these documents for the reasons for this. The ongoing discussion has, for example, been about the threefold ministry, the assemblage of the diaconate, the ordination and the administrative impacts of the possible reform. As a result, three themes need more analysis in the future: How has the concept of ministry been understood? What has been understood by the idea of diaconia? How have the ecumenical commitments been understood and what has been their meaning to the process and discussion?

HARRI HAUTALA

The St. Stephen's Day sermon analyzed in this article is an epistolary sermon that is part of a collection of sermons written by Martin Luther as an aid to preachers from 1523. (WA 10/1/1). Luther considered St. Stephen in the Acts of the Apostles to be a model for deacons and the same model for organizing the office of deacon in the church. Luther describes the use of the office of deacon that had developed by the Middle Ages with the expression "reading the gospels and epistles". The criticism concerns the deacon's liturgical duties, which Luther considered to be unbiblical and human inventions. In the sermon, the reformer describes both the qualities and duties of a deacon. A quote from the sermon has been used as a source of Luther's concept of deaconship without a more detailed analysis, in which case the interpretation has possibly been colored by a charitable concept of deaconship. In this article, my purpose is to find out Luther's view of the deacon's position, duties and personal qualities in the St. Stephen's Day sermon by analyzing the original language. Based on the analysis, Luther sees the task of the deacon as the management of common funds, where financial management skills are emphasized. Love, on the other hand, appears in St. Stephen's life as a martyr's destiny.

PIA RENDIC

Despite many Christians consume pornography, it is still a religious taboo. In this article, I examine how porn use has affected the spiritual lives and relationships of Finnish Christians. The results are based on data obtained through an online survey (N=505) published in March 2018. The results show that pornography consumption significantly impacts Christians' spiritual lives and their romantic relationships. In relationships, pornography use was seen as having a significant mental and sexual impact. The sexual aspect has not previously been raised in Finnish research. Spiritually, porn use causes shame, guilt and experiences of unworthiness. All this lead to isolation and distance from God, the church and one's spouse. Neutral and grace-bound effects also emerged from the data.